

JERZY EIDER

**PARAOLIMPIJCZYCY KLUBÓW SPORTOWYCH
WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO
NA IGRZYSKACH XII PARAOLIMPIADY – ATENY 2004**

1. Wstęp

Program igrzysk paraolimpijskich (IP) obejmuje dyscypliny i konkurencje sportowe ogólnie dostępne i przystosowane do różnych kalectw i schorzeń. System kwalifikacji jest bardzo skomplikowany i zróżnicowany w poszczególnych dyscyplinach. Samo uzyskanie tzw. minimum kwalifikacyjnego nie jest równoznaczne z zapewnieniem udziału w igrzyskach paraolimpijskich (*Kryteria...* 2004, Maniak 2003). Każdy kraj otrzymuje bowiem limit miejsc w danej dyscyplinie sportu, wynikający z pozycji w rankingu światowym ustalonym przez Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski (IPC).

Igrzyska paraolimpijskie organizowane są po zakończonych igrzyskach olimpijskich (2–3 tygodnie). Pierwsze igrzyska paraolimpijskie odbyły się w 1960 roku w Rzymie. Brało w nich udział 400 zawodników z 23 państw. Uczestnikami byli jedynie sportowcy poruszający się na wózkach (Kubicki 2004). Kolejne igrzyska odbyły się w różnych miastach, w tym samym roku co igrzyska olimpijskie. Nie zawsze gospodarzem obu igrzysk były te same miasta.

Ostatnie, XII Igrzyska Paraolimpijskie odbyły się w Atenach w dniach 17–28 września 2004 roku. Pierwszy raz w historii igrzyska olimpijskie i paraolimpijskie zostały przygotowane przez jeden wspólny Komitet Organizacyjny

(ATHOC) (Dłużniak 2004). W Atenach startowało 3969 zawodników ze 136 państw (dane udostępnione przez Panią Monikę Maniak z Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego w dn. 12.11.2004 r.). Program sportowy obejmował 19 dyscyplin, w tym 13 indywidualnych i 6 zespołowych. Rywalizowano w 503 konkurencjach. Należy podkreślić, że 15 dyscyplin sportowych miało odpowiedniki w programie letnich igrzysk olimpijskich, a tylko 4 były charakterystyczne dla igrzysk paraolimpijskich (*Ateny...* 2004).

Celem niniejszej pracy jest przedstawienie biografii paraolimpijczyków z klubów sportowych województwa zachodniopomorskiego, którzy startowali na XII Igrzyskach Paraolimpijskich – Ateny 2004.

2. Materiał i metody badawcze

Materiał badawczy stanowi ośmiu zawodników (2 kobiety, 6 mężczyzn) z klubów sportowych województwa zachodniopomorskiego, którzy startowali na XII Igrzyskach Paraolimpijskich (tabela 1). W gronie tym było 5 zawodników debiutujących na igrzyskach paraolimpijskich. Nasi paraolimpijczycy startowali w Atenach w 4 dyscyplinach sportu.

Całkowity materiał biograficzny uzyskano z kwestionariusza, który był wypełniany osobiście przez każdego z 8 paraolimpijczyków po powrocie z Aten.

3. Wyniki badań i omówienie

Dane w tabeli 2 przedstawiają biografie paraolimpijczyków z klubów sportowych województwa zachodniopomorskiego, którzy uczestniczyli w XII Igrzyskach Paraolimpijskich – Ateny 2004. Nasi reprezentanci byli w wieku 17–52 lat, przy czym większość miała powyżej 40 lat. Najmłodszym paraolimpijczykiem był Maciej Sochal, który startował w pchnięciu kulą z pozycji siedzącej, natomiast najstarszym – Andrzej Sałuda startujący w strzelectwie sportowym. Większość paraolimpijczyków ma wyuczony zawód, w tym jeden jest

absolwentem wyższej uczelni. Aż sześciu paraolimpijczyków krytycznie oceniło swój start w IP w Atenach.

Na XII Igrzyskach Paraolimpijskich Polskę reprezentowało 106 zawodników, w tym 48 było debiutantami. We współzawodnictwie sportowym uczestniczyło jednak 105 zawodników (36 kobiet, 69 mężczyzn), bowiem nie wystartował jeden pływak. Wśród startujących było 8 (7,6% ogółu reprezentacji) zawodników (2 kobiety, 6 mężczyzn) z klubów sportowych województwa zachodniopomorskiego (tabela 3). Reprezentanci Polski startowali w 11 dyscyplinach (tabela 3). Łącznie zdobyli 54 medale, w tym: 10 złotych, 25 srebrnych, 19 brązowych (*Gratulujemy...* 2004). W gronie medalistów są także paraolimpijczycy ze „Startu” Szczecin, którzy zdobyli 4 medale:

złoty – Renata Chilewska – lekka atletyka (rzut oszczepem),

srebrny – Renata Chilewska – lekka atletyka (pchnięcie kulą),

brązowe – Ryszard Beczek – pływanie (200 m stylem dowolnym), Renata Chilewska – lekka atletyka (rzut dyskiem).

Wysokie IV miejsce zajął w podnoszeniu ciężarów Ryszard Fornalczyk ze „Startu” Koszalin.

4. Wnioski

1. Na XII Igrzyskach Paraolimpijskich – Ateny 2004 startowało w reprezentacji Polski ośmiu paraolimpijczyków z klubów sportowych województwa zachodniopomorskiego.
2. W gronie naszych paraolimpijczyków było pięciu zawodników, którzy zadebiutowali na igrzyskach paraolimpijskich.
3. Renata Chilewska zdobyła trzy medale w lekkiej atletyce: złoty w rzucie oszczepem, srebrny w pchnięciu kulą oraz brązowy w rzucie dyskiem.
4. Ryszard Beczek zdobył medal brązowy w pływaniu na 200 m stylem dowolnym.

Tabela 1

Zawodnicy klubów sportowych województwa zachodniopomorskiego
w reprezentacji Polski na IP – Ateny 2004

Imię i nazwisko	Wiek	Dyscyplina sportu	Klub sportowy	Uczestnik igrzysk paraolimpijskich
Waldemar Andruszkiewicz	47 lat	strzelectwo sportowe	KSI „Start” Szczecin	debiutant 2004 – Ateny
Ryszard Beczek	21 lat	pływanie	KSI „Start” Szczecin	2000 – Sydney 2004 – Ateny
Renata Chilewska	38 lat	lekka atletyka	KSI „Start” Szczecin	1992 – Barcelona 2004 – Ateny
Ryszard Fornalczyk	49 lat	podnoszenie ciężarów	KSI „Start” Koszalin	1984 – Stoke Mandeville 1988 – Seul 1992 – Barcelona 1996 – Atlanta 2000 – Sydney 2004 – Ateny
Sławomir Okoniewski	41 lat	strzelectwo sportowe	KSI „Start” Szczecin	debiutant 2004 – Ateny
Andrzej Sałuda	52 lata	strzelectwo sportowe	KSI „Start” Szczecin	debiutant 2004 – Ateny
Maciej Sochal	17 lat	lekka atletyka	KSI „Start” Koszalin	debiutant 2004 – Ateny
Jolanta Szulc	43 lata	strzelectwo sportowe	KSI „Start” Szczecin	debiutant 2004 – Ateny

Źródło: *Kwestionariusze...* 2004.

Tabela 2A

Biografie paraolimpijczyków z klubów sportowych województwa zachodniopomorskiego – Ateny 2004

Dane	Imię i nazwisko		
	Waldemar Andruszkiewicz	Ryszard Beczek	Renata Chilewska
1	2	3	4
Data i miejsce urodzenia	27.06.1957 r., Szczecin	01.04.1983 r., Świnoujście	04.08.1966 r. Gryfino
Stan cywilny	żonaty	kawaler	mężatka
Absolwent szkół	Szkoła Podstawowa OSW w Policach, 1965–1973 Liceum Ogólnokształcące nr 1 w Szczecinie, 1974–1978	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Marynarki Wojennej w Świnoujściu, 1989–1997 Liceum Ogólnokształcące Fundacji Logos w Świnoujściu, 1997–2002 Uniwersytet Warszawski, wydział MIM, od 2002 r.	Szkoła Podstawowa w Swobnicy, 1973–1978 Szkoła Podstawowa w Lisim Polu, 1978–1981 ZSZ w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Grzegorzewskiej w Policach, 1981–1984 Technikum Odzieżowe w Zakładzie Rehabilitacji Zawodowej Inwalidów we Wrocławiu, 1984–1987
Wyuczony zawód	elektromonter	–	technik odzieżowy
Uprawiana dyscyplina (konkurencja) sportowa	strzelectwo sportowe	pływanie: 50 m, 100 m, 200 m, styl dowolny	lekka atletyka: pchnięcie kulą, rzut dyskiem, rzut oszczepem
Klasyfikacja (klasa startowa)	SH1B	S5, SB4, SM5	F35
Wiek rozpoczęcia uprawiania dyscypliny sportowej	28 lat	10 lat	20 lat
Klub sportowy, w którym została rozpoczęta kariera sportowa	KSI „Start” Szczecin	KSI „Start” Szczecin	KSI „Start” Wrocław
Klub sportowy, obecnie reprezentowany	KSI „Start” Szczecin	KSI „Start” Szczecin	KSI „Start” Szczecin
1	2	3	4
Trenerzy klubowi zajmujący się szkoleniem w dotychczasowej karierze sportowej	Stanisław Włodowski	Edward Jędruch, Mirosław Jakubczyk, Waldemar Madej, Piotr Zeissel	Jacek Książyk, Bogdan Taczek, Lidia Sławińska, Jan Pienio, Dorota Chlasta
Trener klubowy przygotowujący do IP w Atenach	Stanisław Włodowski	Waldemar Madej	Dorota Chlasta

Jerzy Eider

Trener kadry olimpijskiej przygotowujący do IP w Atenach:	Stanisław Włodowski	Waldemar Madej	Aleksander Popławski
Uzyskane kwalifikacje na IP w Atenach	Na podstawie wyników osiągniętych w zawodach wytypowanych przez Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski (IPC) Polska otrzymała 4 miejsca, a 7 zawodników naszych uzyskało minimum. W zakwalifikowanym składzie znalazł się Waldemar Andruszkiewicz	Mistrzostwa Polski w Gorzowie Wlkp.	21.09.2003 r., Spała, Miting Lekkoatletyczny: dysk – 18,58 (min. 16,00) oszczep – 20,04 (min. 16,10) kula – 8,07 (min. 6,25)
Klub sportowy reprezentowany na IP w Atenach	KSI „Start” Szczecin	KSI „Start” Szczecin	KSI „Start” Szczecin
Trener, który opiekował się zawodnikiem podczas startu na IP w Atenach	Stanisław Włodowski	Waldemar Madej	Aleksander Popławski
Wynik uzyskany na IP w Atenach	18–23.09.2004 r.: – XIV m. w Kpn-60L z wynikiem 597 pkt – XXI m. w Kpn-60 z wynikiem 556 pkt – XVIII m. w Kdw-60L z wynikiem 580 pkt – XXII m. w Kdw 3x40 z wynikiem 1066 pkt	22.09.2004 r. – III m. na 200 m stylem dowolnym	19.09.2004 r. – III m. w rzucie dyskiem z wynikiem 21,82 m 21.09.2004 r. – I m. w rzucie oszczepem z wynikiem 23,24 m (rekord paraolimpiady) 23.09.2004 r. – II m. w pchnięciu kulą z wynikiem 9,09 m
1	2	3	4

Paraolimpijczycy klubów sportowych...

Ocena startu w IP w Atenach 2004 w opinii paraolimpijczyka (czy jest Pan(i) zadowolony(a) ze swego startu?)	„Start mój nie był udany. Wyniki poniżej możliwości. Brak było wyszkolenia w pokonywaniu stresu, jaki panuje na takich zawodach”	„Ciężko było, naprawdę ciężko było. To jest moja życiówka, o 3 sekundy pobiłem własny rekord sprzed czterech lat. Do tej pory nawet nie udało mi się zbliżyć do tego rezultatu”	„Jestem bardzo zadowolona i szczęśliwa! Dzięki wytrwałości w treningach, dobrej współpracy z trenerami, wiary, że «marzenia się spełniają» stanęłam na najwyższym podium igrzysk paraolimpijskich w Atenach. Jestem dumna, że mogłam reprezentować nasz kraj na tak szczytnych zawodach dla każdego sportowca”
---	--	---	--

Źródła: *Kwestionariusze...* 2004.

Biografie paraolimpijczyków z klubów sportowych województwa zachodniopomorskiego – Ateny 2004

Dane	Imię i nazwisko		
	Ryszard Fornalczyk	Sławomir Okoniewski	Andrzej Sałuda
1	2	3	4
Data i miejsce urodzenia	20.01.1955 r., Nielep pow. Świdwin	05.10.1963 r., Babiak	28.10.1952 r., Szczecin
Stan cywilny	rozwidziony	żonaty	żonaty
Absolwent szkół	Zespół Szkół Zawodowych w Koszalinie, 1974 r.	Szkoła Podstawowa nr 1 w Babiaku, 1970–1978 Górnictwo Centrum Rehabilitacji Leczniczej i Zawodowej – Repty Piekary Tarnowskie Góry, 1979–1981	Szkoła Podstawowa nr I w Dziwnowie, 1959–1967 Liceum Ogólnokształcące w Kamieniu Pomorskim, 1967–1971 Wydział Technologii i Inżynierii Chemicznej Politechniki Szczecińskiej, 1971–1976
Wyuczony zawód	ślusarz-mechanik	tokarz	mgr inż. chemik
Uprawiana dyscyplina (konkurencja) sportowa	Lekka atletyka: wyścigi na wózkach (uprawiane w początkach kariery sportowej) Podnoszenie ciężarów – kategorie wagowe: do 65,0 kg, do 67,5 kg, do 75,0 kg	strzelectwo sportowe	strzelectwo sportowe
Klasyfikacja (klasa startowa)	P	SH1A	SH1A
Wiek rozpoczęcia uprawiania dyscypliny sportowej	22 lata	37 lat	26 lat
Klub sportowy, w którym została rozpoczęta kariera sportowa	KSI „Start” Koszalin	KSI „Start” Szczecin	KSI „Start” Szczecin
1	2	3	4

Paraolimpijczycy klubów sportowych...

Klub sportowy obecnie reprezentowany	KSI „Start” Koszalin	KSI „Start” Szczecin	KSI „Start” Szczecin
Trenerzy klubowi zajmujący się szkoleniem w dotychczasowej karierze sportowej	Stanisław Zbiewski, Józef Kuczek, Aleksander Popławski, Sławek Czyżyk	Stanisław Włodowski, Karol Pieszak	Danuta Lisiecka, Stanisław Włodowski
Trener klubowy przygotowujący do IP w Atenach	Aleksander Popławski	Stanisław Włodowski, Karol Pieszak	Stanisław Włodowski
Trener kadry olimpijskiej przygotowujący do IP w Atenach	Jerzy Mysłakowski	Stanisław Włodowski	Stanisław Włodowski
Uzyskane kwalifikacje na IP w Atenach	5.08.2003 r. – Mistrzostwa Europy w podnoszeniu ciężarów w Pieszczanach (Słowacja) – I m. (w kategorii wagowej do 75,0 kg) w wyciskaniu sztangi leżąc z wynikiem 197,5 kg	Na podstawie wyników osiągniętych w zawodach wytypowanych przez Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski (IPC) Polska otrzymała 4 miejsca, a 7 naszych zawodników uzyskało minimum. W zakwalifikowanym składzie znalazł się Sławomir Okoniewski	Na podstawie wyników osiągniętych w zawodach wytypowanych przez Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski (IPC) Polska otrzymała 4 miejsca, a 7 naszych zawodników uzyskało minimum. W zakwalifikowanym składzie znalazł się Andrzej Sałuda
Klub sportowy reprezentowany na IP w Atenach	KSI „Start” Koszalin	KSI „Start” Szczecin	KSI „Start” Szczecin
Trener, który opiekował się zawodnikiem podczas startu na IP w Atenach	Jerzy Mysłakowski, Maciej Skupniewski	Stanisław Włodowski	Stanisław Włodowski
Wynik uzyskany na IP w Atenach	25.09.2004 r. – IV m. (w kategorii wagowej do 75,0 kg) w wyciskaniu sztangi leżąc z wynikiem 192,5 kg	18–23.09.2004 r.: XXIII m. w Ppn – 60 z wynikiem 550 pkt	18–23.09.2004 r.: XIV m. w Kpn z wynikiem 597 pkt XXXIV m. w Kdw z wynikiem 566 pkt
1	2	3	4

Jerzy Eider

Ocena startu w IP Ateny 2004 w opinii paraolimpijczyka (czy jest Pan(i) zadowolony(a) ze swego startu?)	„Nie jestem zadowolony z mojego wyniku, ponieważ wynik który uzyskałem na zawodach, był dla mnie śmieszny, ale w pierwszej próbie ten ciężar zlekceważyłem, dlatego w drugiej próbie było jeszcze gorzej. Dopiero trzecia próba udana. Dla mnie to była klęska i dla mojego trenera. Startując 25 lat na imprezach tego typu jak Mistrzostwa Europy, Świata, paraolimpiadach – był to mój najgorszy występ. Nigdy mi się nie zdarzyło, abym nie podniósł w pierwszej próbie”	„Nie jestem w pełni zadowolony ze swojego występu. Wynik, jaki uzyskałem, był na średnim poziomie”	„W Kpn liczyłem na 598–599 pkt i było to realne, bo strzelone dziesiątki bez wyjątku były styczne z dziesiątką. W Kdw miałem problemy ze światłem (zbyt ostre)”
---	--	--	--

Źródła: *Kwestionariusze...* 2004.

Paraolimpijczycy klubów sportowych...

Tabela 2C

Biografie paraolimpijczyków z klubów sportowych województwa zachodniopomorskiego – Ateny 2004

Dane	Imię i nazwisko	
	Maciej Sochal	Jolanta Szulc
1	2	3
Data i miejsce urodzenia	29.08.1987 r., Szczecinek	10.11.1961 r., Szczecin
Stan cywilny	kawaler	–
Absolwent szkół	Szkoła Podstawowa nr 6 w Koszalinie, 1993–1999 Liceum Ogólnokształcące nr 6 w Koszalinie	Szkoła Podstawowa nr 8 w Szczecinie, 1968–1976 Zespół Szkół Ekonomicznych nr 2 w Szczecinie, 1976–1980
Wyuczony zawód	–	księgowa
Uprawiana dyscyplina (konkurencja) sportowa	lekka atletyka: pchnięcie kulą, rzut młotem	strzelectwo sportowe
Klasyfikacja (klasa startowa)	F32 Obecnie F33	SH1A
Wiek rozpoczęcia uprawiania dyscypliny sportowej	16 lat	37 lat
Klub sportowy, w którym została rozpoczęta kariera sportowa	KSI „Start” Koszalin	KSI „Start” Szczecin
Klub sportowy obecnie reprezentowany	KSI „Start” Koszalin	KSI „Start” Szczecin
Trenerzy klubowi zajmujący się szkoleniem w dotychczasowej karierze sportowej	Aleksander Popławski	Zbigniew Wondachowicz, Jerzy Wójcikowski, Stanisław Włodowski
Trener klubowy przygotowujący do IP w Atenach	Aleksander Popławski	Stanisław Włodowski
1	2	3

Jerzy Eider

Trener kadry olimpijskiej przygotowujący do IP w Atenach	Aleksander Popławski	Stanisław Włodowski
Uzyskane kwalifikacje na IP w Atenach	W związku z przeniesieniem do wyższej klasy startowej (F33) uzyskał kwalifikacje	Na podstawie wyników osiągniętych w zawodach wytypowanych przez Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski (IPC) Polska otrzymała 4 miejsca, a 7 naszych zawodników uzyskało minimum. W zakwalifikowanym składzie znalazła się Jolanta Szulc
Klub sportowy reprezentowany na IP w Atenach	KSI „Start” Koszalin	KSI „Start” Szczecin
Trener, który opiekował się zawodnikiem podczas startu na IP w Atenach	Popławski Aleksander	Włodowski Stanisław
Wynik uzyskany na IP w Atenach	19–27.09.2004 r.: XI m. w pchnięciu kulą z pozycji siedzącej z wynikiem 6,70 m.	18–23.09.2004 r.: – XXXVIII m. w Kpn – 60L z wynikiem 593 pkt – XVII m. w Kpn – 40 z wynikiem 365 pkt – XXIV m. w Ksp – 60L z wynikiem 575 pkt – IX m. w Ksp – 3x20 z wynikiem 528 pkt
Ocena startu w IP Ateny 2004 w opinii paraolimpijczyka (czy jest Pan(i) zadowolony(a) ze swego startu?)	„Mam niedosyt ze startu w IP. Przygotowany byłem na lepszy wynik”	„Mimo że mój start w Atenach nie przyniósł mi laurów, jak również oczekiwanych rezultatów, to jednak nie oceniam go jako klęskę, lecz jako nieporównywalnie ważne doświadczenie sportowe”

Źródła:

Kwestionariusze...

2004.

Tabela 3

Liczba startujących paraolimpijczyków – Ateny 2004

Dyscyplina sportu	Reprezentanci Polski			Reprezentanci klubów sportowych województwa zachodniopomorskiego		
	n			n		
	k	m	razem	k	m	razem
Jeździectwo	1	–	1	–	–	–
Kolarstwo	–	1	1	–	–	–
Lekka atletyka	6	19	25	1	1	2
Łuczniectwo	3	5	8	–	–	–
Pływanie	11	12**	23**	–	1	1
Podnoszenie ciężarów	2	8	10	–	1	1
Strzelectwo	1	3	4	1	3	4
Szermierka na wózkach	4	8	12	–	–	–
Tenis stołowy	5 + 2ID*	4 + 2ID*	13	–	–	–
Tenis na wózkach	1	4	5	–	–	–
Żeglarstwo	–	3	3	–	–	–
Razem	36	69	105	2	6	8

* ID – niepełnosprawność intelektualna.

** Powołano 13 pływaków, jednak jeden zawodnik nie wystartował. W rezultacie startowało 105 paraolimpijczyków z Polski (dane udostępnione przez Polski Komitet Paraolimpijski w dniu 09.11.2004 r.).

Źródło: *Kwestionariusze...* 2004.

ARCHIWALIA

Kwestionariusze paraolimpijczyków klubów sportowych województwa zachodniopomorskiego uczestniczących w IP – Ateny 2004. Szczecin 2004.

BIBLIOGRAFIA

Ateny 2004. Polska reprezentacja paraolimpijska (2004): Intersport, Warszawa.

Dłużniak W. (2004): *106 najlepszych jedzie do Aten*. Sport Niepełnosprawnych, nr 2, s. 2–3.

Gratulujemy paraolimpijczykom (2004): Magazyn Olimpijski, nr 10, s. 32–33.

Kryteria kwalifikacyjne (2004): Sport Niepełnosprawnych, nr 2, s. 8–13.

Kubicki W. (2004): *Jak to było w przeszłości*. Sport Niepełnosprawnych, nr 2, s. 18–22.

Maniak M. (2003): *Igrzyska paraolimpijskie Ateny 2004*. Magazyn Olimpijski, nr 5, s. 29–30.

PARAOLYMPIANS OF THE WEST POMERANIAN SPORTS CLUBS AT THE XII PARAOLYMPIC GAMES ATHENS 2004

Summary

The Paralympic Games are organized 2 or 3 weeks after the Olympic Games. The last Paralympic Games took place between 17th and 28th of September 2004. For the first time in sport history the Olympic Games and Paralympic Games were prepared by one organizing committee (ATHOC).

The purpose of this work is to present the profiles of the paraolympians representing the West Pomeranian sports clubs during the XII Paralympic Games Athens 2004. The research group consisted of 8 contestants (2 women and 6 men) of the West Pomeranian province. Biographical data has been obtained from a questionnaire filled in personally by each of 8 paraolympians after their return from Athens.

Paraolimpijczycy klubów sportowych...

There were 8 West Pomeranian paraolympians who participated in the Paralympic Games Athens 2004, among them 5 debutants. Renata Chilewska won three medals in athletics: a gold medal in the javelin, a silver medal in the shot putting and a bronze medal in the discus. Ryszard Beczek won a bronze medal in the 200 metres free-style swimming.

Translated by Paweł Ciężczyk